

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	47662 Реклама і зв'язки з громадськістю
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47662
Назва ОП	Реклама і зв'язки з громадськістю
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дворянин Парасковія Ярославівна, Кривогуз Анастасія Андріївна, Іванова Олена Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.03.2021 р. – 03.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/nmts-akreditatsiji-ta-litsenzuvannya/diyalnist/6179-akredytatsiia-osvitnikh-prohram.html#2021-%D1%80%D1%96%D0%BA
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/nmts-akreditatsiji-ta-litsenzuvannya/diyalnist/6179-akredytatsiia-osvitnikh-prohram.html#2021-%D1%80%D1%96%D0%BA

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 061 Журналістика відповідає основним Критеріям. ОП забезпечує повноцінну освітню та професійну підготовку. Здобувачі вищої освіти загалом мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Реалізація ОП забезпечується практиками міжнародної академічної співпраці та мобільності в освітньому та науковому контекстах. НПП, задіяні для забезпечення ОП, мають достатній рівень академічної, професійної та практичної кваліфікації. Реалізація ОП здійснюється з використанням якісної матеріально-технічної бази та інфраструктури, що повністю безоплатні й доступні для здобувачів. Освітньо-науковий потенціал Київського університету імені Бориса Грінченка та Інституту журналістики як структурного підрозділу забезпечує здобувачам широкі можливості для практичної підготовки у галузі сучасної рекламної та PR-діяльності, проведення профільних наукових досліджень, реалізації фахових творчих, моніторингових, експертних проєктів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП сформульовані чітко і відповідають Місії та Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, цілі й ПРН сформовані з урахуванням пропозицій та потреб різних типів стейкхолдерів та з урахуванням вимог затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика для першого рівня вищої освіти. ОП вирізняється своєю практичною зорієнтованістю, яка реалізовується через широке використання потенціалу Центрів компетенцій ЗВО, а також врахування тенденцій розвитку галузі та регіонального контексту. Позитивними особливостями ОП є системна робота з базами практик (33 діючі угоди про співпрацю), що забезпечують різноаспектність прикладної підготовки здобувачів у чотирьох напрямках: реклама і PR в бізнесі, гуманітарній сфері, державних установах, політичній галузі; створення умов для командної та персональної роботи здобувачів над розробкою реальних комплексних фахових проєктів, актуальних для галузі реклами та зв'язків з громадськістю. ОП спирається на цілеспрямовану й різнобічну роботу усього ЗВО щодо дотримання принципів і цінностей академічної доброчесності під час навчання та викладання, де практикується підписання здобувачами Декларації академічної доброчесності, має місце розвинена система унеможливлення упередженого оцінювання результатів навчання, діє просвітницька Школа академічної доброчесності, працює Комісія з етики. На ОП, окрім науково-педагогічних працівників різного профілю та академічної підготовки, викладають професіонали-практики, що мають прикладний досвід діяльності за фахом «реклама і зв'язки з громадськістю». Роботодавці охоче і систематично залучаються до освітнього процесу на постійній основі (забезпечення бази практик, викладання за сумісництвом) та у формі разових акцій (гостьові лекції, майстер-класи, участь у роботі ЕК). Суттєвими перевагами реалізації освітньої діяльності за ОП є потужна матеріально-технічна база, яка широко використовується для практичної підготовки здобувачів, постійний безкоштовний доступ до інформаційних і програмних ресурсів ЗВО, інфраструктурної бази, що створює комфортне і продуктивне середовище для усіх категорій здобувачів. Має місце позитивна практика не лише кар'єрної траєкторії випускників, але й сприяння їхньому працевлаштуванню.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує активізувати академічну мобільність здобувачів вищої освіти, а також доопрацювати та виразити процедури і досвід перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, аби зробити цей процес менш залежним від конкретного викладача та надати здобувачам більш чітке розуміння можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії. Варто активізувати наукову діяльність викладачів, ширше залучаючи здобувачів до наукової діяльності Інституту журналістики і випускової кафедри. ЕГ рекомендує активніше використовувати науковий потенціал НПП для підвищення рівня академічної та наукової галузевої кваліфікації, збільшуючи кількість наукових публікацій за профілем дисциплін, що викладаються, зокрема у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus, беручи участь у наукових форумах різного рівня, плануючи наукове зростання через здобуття наукових ступенів та вчених звань. ЕГ рекомендує активізувати вплив здобувачів на зміст і періодичний перегляд ОП, популяризувати у їхньому середовищі через органи студентського самоврядування важливість такого впливу на ОП. Залишається актуальним питання щодо збалансованості змісту ОП та Навчального плану в аспекті вузькоспеціалізованої, практико-зорієнтованої компоненти та загальнофахової складової підготовки бакалаврів. ЕГ рекомендує дещо посилити підготовку здобувачів ОП за базовими фаховими дисциплінами для напрацювання загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю 061 Журналістика для формування професійного розуміння здобувачами розвитку галузі соціальних комунікацій, розширити загальногуманітарну підготовку здобувачів ОП у сфері політології, мистецтвознавства, державного управління тощо з огляду на їхню практичну підготовку у напрямках реклама і PR в бізнесі, гуманітарній сфері, державних установах, політичній галузі. Варто надалі продовжувати розширювати можливості здобувачів щодо вибіркової компоненти ОП, надаючи більший перелік модулів та курсів для вибору.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Протягом онлайн-візиту ЕГ з'ясувала, що ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» має чіткі, зрозумілі та усвідомлювані усіма учасниками освітнього процесу цілі, що вирізняють її на фоні подібних програм у вітчизняному контексті. Перш за все це стосується надання вищої освіти у галузі реклами та зв'язків з громадськістю з широким доступом до працевлаштування через потужну практичну підготовку здобувачів, що будуть здатні виконувати організаційні, проєктні, комунікаційні, дослідні, прогностично-аналітичні завдання у сфері прикладних соціальнокомунікаційних технологій, що постійно розвиваються. ОП зорієнтована на підготовку фахових, конкурентоспроможних, соціально активних бакалаврів. Своїх випускників розробники ОП бачать як лідерів-інноваторів з високою корпоративною культурою, актуальною освітою та постійним прагненням досконалості, що здатні служити людям, громаді і суспільству, що корелюються із заявленою Місією та «Стратегією (Програмою) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр.», затвердженою ректором ЗВО В. О. Огнев'юком 10.01.2018 р. під гаслом «Прагнемо досконалості!» (<https://goo.su/4JTk>). Місія ЗВО – служити людині, громаді, суспільству – реалізується ОП як підготовка професіонала-практика, що сформував у собі соціальну відповідальність, толерантність, здатність до саморозвитку. Особливістю ОП є її практична спрямованість. Модель практико-орієнтованого навчання, що реалізується Київським університетом імені Бориса Грінченка на усіх бакалаврських освітніх програмах, діє за алгоритмом: від аудиторії через Центри компетенцій до реального робочого місця. До 2022 року ЗВО планує втілити таку модель у повному обсязі (про це зазначено у п.4 в Стратегії університету). Центри компетенцій бачаться як ефективний інструмент для досягнення цілей, задекларованих в ОП, оскільки широко використовуються як навчально-виробнича база кафедрою реклами та зв'язків з громадськістю й Інститутом журналістики для максимального забезпечення процесу практико-орієнтованого навчання (<https://goo.su/4JoP>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відомості про СО ОП містять дані щодо врахування інтересів та пропозицій стейкхолдерів під час формулювання цілей та ПРН. Це перш за все стосується роботодавців зі сфери бізнесу, культури, громадського сектору, здобувачів, старшокурсників-випускників, а також абітурієнтів, з якими проводиться цілеспрямована профорієнтаційна робота, органів державної влади та громадських організацій, що стають замовниками послуг випускників ОП. Меншою мірою йдеться про співпрацю з української науковою та академічною спільнотою у галузі соціальних комунікацій. Розробники та група забезпечення ОП тримає постійний контакт з роботодавцями, аби освітня діяльність за ОП відповідала запитам ринку праці у галузі соціальних комунікацій. Під час спілкування з академічним персоналом ЕГ з'ясувала, що обговорення ОП відбувається у різних форматах: розширені засідання кафедри, форуми, опитування. Роботодавці вносили свої пропозиції та зауваження до ОП, що зафіксовано у протоколах засідання кафедри (протокол №6 від 24.01.2017 р., протокол №10 від 21 березня 2020 р., протокол №7 від 29 грудня 2020 р.) з якими ознайомилась ЕГ. Як свідчить протокол засідання Ради роботодавців від 10 квітня 2020 р., було переглянуто та уточнено програмні результати навчання на ОП. Під час зустрічі з ЕГ керівник Апарату Верховної Ради України І. М. Кармелюк повідомила про спільні засідання кафедри та роботодавців. Зі слів доцента Т. І. Ужанської, у грудні 2020 року відбувся форум з роботодавцями (дистанційно), одним з питань якого була підготовка до акредитації ОП та внесення змін до неї. Це підтверджується також звітами на електронній сторінці кафедри реклами та зв'язків з громадськістю (<https://cutt.ly/wkcB1y8>; <https://cutt.ly/lkcB4Ne>). Пропозиції здобувачів щодо змісту ОП, здебільшого представників старших курсів, також заслуховуються на засіданнях кафедри (протокол №6 від 24.01.2017 р., №1 від 29 серпня 2019 р.) та під час онлайн-обговорень.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічі з ЕГ, обґрунтовуючи доцільність реалізації ОП, її автори, зокрема Гарант та представники проєктної групи, демонстрували врахування в змісті ОП тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, досвіду інших освітніх програм та галузевого і регіонального контекстів. Ще у 2017 р. в результаті аналізу аналогічних програм університету Жирони (Іспанія) було запропоновано головним аспектом ОП зробити її практично орієнтованість, а внаслідок обговорень змісту ОП з роботодавцями було вирішено зосередити прикладну складову навчання на

напрямах: державний сектор, бізнес та соціокультурна сфера. Бази практик, з якими укладено на тепер 33 угоди про співпрацю, добиралися з урахуванням цих напрямів діяльності. У Навчальному плані ОП для поглиблення професійних навичок та умінь у галузі реклами та зв'язків з громадськістю в якості спеціалізацій введено блоки «Digital продакшн» (пізніше трансформовано у «Реклама та PR у Digital просторі») та «Сучасні Event практики» (<https://goo.su/4jPQ>). ЕГ засвідчує, що здобувачі добре обізнані з регіональним контекстом як у професійному, так і соціокультурному сенсі, оскільки під час практики вони активно реалізують соціальні проекти для міста Києва, співпрацюючи з різними відділами КМДА, яка є основною базою практик для здобувачів ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» розпочала освітню діяльність у 2017 р., до затвердження відповідного стандарту вищої освіти. На поточний момент випускова кафедра та група забезпечення працюють над приведенням у повну відповідність ОП, Навчального плану до Стандарт вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика для першого рівня вищої освіти (наказ №864 МОН України від 20 червня 2020 року; <https://goo.su/4JTI>). З 2017 р. до ОП було внесено ряд змін, аби вона враховувала вимоги Стандарту. Логічна послідовність та перелік компонентів ОП залишилися сталими, уточнення торкнулися перш за все визначення загальних, фахових (спеціальних) компетентностей та ПРН. До прикладу, ПРН 15 у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика передбачає «створення грамотного медіапродукту на задану тему визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення та платформи оприлюднення» (<https://goo.su/4JTL>), а в ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» – ПРН 15 сформульовано як «створення грамотного медійного, рекламного та PR продукту з урахуванням каналу поширення та платформи оприлюднення». На думку ЕГ, такі формулювання прийнятні, оскільки ОП зорієнтована на підготовку фахівців у сфері реклами та PR-технологій. Орієнтуючись на напрацювання робочої групи під керівництвом Гаранта М. М. Нетреби, ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» поступово приводиться у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 Журналістика зі збереженням практико-орієнтованого навчання (протокол засідання кафедри №10 від 27 березня 2020 року). ЕГ, детально вивчивши зміст ОП, Навчальний план (<https://goo.su/4Jn1>), робочі програми навчальних дисциплін (<https://goo.su/4JsU>), констатує, що ОП дозволяє досягти ПРН, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика, а ПРН відповідають дескрипторам 7 рівня Національної рамки кваліфікацій України (<https://goo.su/4JMR>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами та позитивними практиками акредитованої ОП є те, що цілі ОП сформульовані чітко і відповідають Місії та Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка; цілі та ПРН сформовані з урахуванням пропозицій та потреб стейкхолдерів, зокрема здобувачів, випускників, роботодавців. ОП пройшла апробацію, була видозмінена за результатами обговорень зі стейкхолдерами та з урахуванням вимог затвердженого Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 Журналістика для першого рівня вищої освіти. ОП вирізняється з-поміж інших аналогічних програм своєю практичною зорієнтованістю. Ця особливість прописана не лише у змісті ОП, але й реалізовується через постійну співпрацю випускової кафедри з базами практик та широке використання потенціалу Центрів компетенцій ЗВО. ОП чітко зорієнтована на тенденції розвитку галузі та регіональний контекст.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує продовжувати роботу над удосконаленням ОП, зокрема щодо збалансованості змісту ОП та Навчального плану в аспекті вузькоспеціалізованої, практико-зорієнтованої компоненти та загальнофахової складової підготовки бакалаврів. Для цього пропонуємо врахувати досвід аналогічних ОП в інших ЗВО України.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ отримала підтвердження, що заінтересовані сторони були залучені до розробки та вдосконалення ОП, тенденції ринку, галузевий та регіональний контексти враховано, цілі корелюються з місією та стратегією ЗВО. Практична зорієнтованість вирізняє акредитовану ОП з-поміж аналогічних вітчизняних програм. Динаміка змін ОП корелюється з запитами здобувачів, викликами часу, ринку праці, розвитку галузі, а наразі триває процес системного і різностороннього обговорення нового проєкту ОП з урахуванням бачення та пропозицій усіх стейкхолдерів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП, відповідно до Навчального плану, затвердженого рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Бориса Грінченка (протокол №3, від 23.03.2017 р.), 240 кредитів ЄКТС, що відповідає нормам ЗУ «Про вищу освіту». З них 180 кредитів (75%) передбачено для нормативних дисциплін, що формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності, та 60 кредитів (25%) – для дисциплін за вибором (Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 Журналістика обумовлює мінімум 50 % обсягу ОП на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей). 34,5 кредитів ЄКТС за ОП відведено на практику. 60 кредитів ЄКТС - вибіркова компонента: 20 кредитів ЄКТС студент вільно обирає як дисципліни з каталогу, а 40 ЄКТС – як блок дисциплін (таких блоків два й у Навчальному плані некоректно названі спеціалізаціями в межах вибіркової компоненти): «Digital продакшн» (трансформовано у «Реклама та PR у Digital просторі») та «Сучасні Event практики», розрахованих на 2 роки навчання (2 та 3 рік). Отож, обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства щодо підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, натомість вибіркова компонента ОП повинна забезпечувати цілковито вільний вибір здобувача. ЕГ також зазначає, що ЗВО та ОП забезпечують реалізацію вибіркової у навчальному процесі здобувачів шляхом використання можливостей неформальної освіти та академічної мобільності. Про це детальніше йдеться в аналізі Критерію 3.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши робочі програми навчальних дисциплін (<https://goo.su/4JsU>; <https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/navchalno-metodychna-robota.html>), графік навчального процесу, Навчальний план (https://ij.kubg.edu.ua/images/phocagallery/Podii2021/rzg_docx/NP_reklama_2017.pdf) та відомості про СО, ЕГ пересвідчилась, що зміст ОП має чітку структуру; компоненти ОП логічно взаємопов'язані та реалізують загальну спрямованість акредитованої програми на практичну підготовку на ОП та прикладну зорієнтованість усього освітнього процесу за ОП; структура програми відповідає цілям ОП та дозволяє досягти ПРН. Освітні компоненти структуровані за семестрами, роками навчання, а змістовно – за циклами і блоками: I. Обов'язкова частина (1.Навчальні дисципліни, що формують загальні компетентності; 2.Практика; 3.Атестація) та II. Вибіркова частина (Навчальні дисципліни, що розподіляються за двома спеціалізаціями, кожна з яких всередині має блоки: Навчальні дисципліни; Практика; Вибіркові дисципліни). Загальне тижневе аудиторне навантаження складає близько 30 год., навчальний день – не більше 8 год. (<https://ij.kubg.edu.ua/informatsiya/rozklad.html#rozklad-ii-semestru-2020-2021nr>). Розподіл навчального часу затверджується щорічно у формі графіку навчального процесу, який підписується директором Інституту журналістики та погоджується з проректором з науково-методичної та навчальної роботи. Розроблена логічно-структурна схема та «Матриця відповідності» (Таблиця з СО) демонструє забезпечення ПРН відповідними обов'язковими компонентами ОП, що дозволяє вважати: підготовка здобувачів за ОП є досить ефективною. На зустрічах зі здобувачами ЕГ також підтвердилось усвідомлення ними ПРН і того, як можна досягти формування вмінь, навичок та компетентностей в освітньому процесі.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ встановила, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності та зосереджується на актуальних для сучасних соціальних комунікацій сферах: сучасна прес-служба, медіапланування, психологія та соціологія комунікації, копірайтинг, спічрайтинг, теорія та історія реклами, теорія та історія PR, технології виробництва та розміщення рекламного продукту, виробництво теле-, радіо-, інтернет-реклами, реклама та PR в бізнесі, соціокультурній сфері, державному управлінні, іміджологія, рекламний менеджмент, маркетингові комунікації, кризові комунікації, сучасні Event практики, Digital індустрії тощо. Освітній процес реалізується у таких формах: лекційні заняття; самостійна робота; практичні заняття, семінарські заняття, майстер-класи та заліково-екзаменаційний контроль. Це відображено у Навчальному плані (https://ij.kubg.edu.ua/images/phocagallery/Podii2021/rzg_docx/NP_reklama_2017.pdf) та розкладі

(<https://ij.kubg.edu.ua/informatsiya/rozklad.html>). Організація освітнього процесу за ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю» має практико-орієнтований характер, який реалізується за схемою «аудиторія – центри компетенцій – бази практик» (<https://goo.su/4JoP>). Центри компетенцій дозволяють через практичні та семінарські заняття формувати конкурентоздатних випускників, що корелюється з цілями ОП, адже пропонують інноваційні методи навчання. Діяльність (робота над проектами) здобувачів вищої освіти у Центрах компетенцій дозволяє їм отримувати практичні навички та формувати спеціальні (фахові) компетентності. Під час зустрічей з адміністративним персоналом ЗВО, Гарантом та здобувачами ЕГ переконалась, що в освітньому процесі за ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» перевага надається активним та інтерактивним формам роботи (тренінги, ділові ігри, дискусії, проектна робота, мозковий штурм тощо), що формують навички критичного мислення, загальних і спеціальних компетентностей, готовності до роботи в команді та в умовах постійних змін і трансформацій.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії в межах ЗВО та за ОП прописані у внутрішніх документах та оприлюднені на офіційному сайті. Здобувачу надається право обирати дисципліни з Каталогу вибіркових дисциплін, розміщеному в опції «Електронне навчання Університету Грінченка» (<https://goo.su/4Jpw>). ЕГ пересвідчилась, що здобувачі поінформовані про процедуру вибору дисциплін. В анотації до кожної дисципліни автори програм прописують, хто може бути її слухачем. Студент, заходячи у свій особистий електронний кабінет, бачить ті курси, що пропонуються для здобувачів цієї конкретної ОП. Ознайомившись з анотацією (мета, завдання, компетентності, кількість кредитів, викладач, семестр викладання тощо) студент ставить відмітку «вибір остаточний» і це вважається його заявою на прослуховування вибіркової дисципліни. У разі потреби здобувач може змінити вибір, звернувшись з письмовою заявою, проте такі випадки поодинокі, оскільки, як було продемонстровано ЕГ, здобувач має 11 тижнів перед початком навчального року, щоб пройти усі етапи ознайомлення з дисципліною вільного вибору. У робочу групу, якій кафедра подає пропозиції щодо дисциплін вільного вибору для загального каталогу, обов'язково входять студенти (1 та старших курсів, аби ділитися між собою досвідом та аргументами вибору). Після обговорення Вчена рада затверджує перелік дисциплін, що вноситься до цього каталогу. За рішенням кафедри, відповідно до прийнятого в ЗВО «Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» та підставі отриманих сертифікатів, здобувачам можуть зараховуватись результати навчання на відкритих навчальних онлайн-курсах (MOOC, Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy, тощо) (https://kubg.edu.ua/resursi/normatyvni-dokumenty/reiestr-normatyvnoi-bazy.html#section_10; https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf). Натомість чіткої практики такого зарахування ще не сформовано в ЗВО, часто викладачі певної дисципліни радять здобувачам для прослуховування конкретний курс, який потім на власний розсуд зараховують як модульний контроль зі своєї дисципліни.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» має чітке практичне спрямування, на чому наголошують Гарант ОП, академічний персонал, керівництво ЗВО, профільної кафедри, Інституту журналістики. З цим цілком погоджуються здобувачі ОП та роботодавці. Саме таким ухилом ОП пояснюється і зміст освітніх компонентів, і тісна співпраця з базами практик, і система підготовки здобувачів у Центрах компетенцій. Практична підготовка здобувачів за ОП – це також навчальна, виробнича, переддипломна практики, зміст яких визначається «Положенням про проведення практики студентів Київського університету імені Бориса Грінченка», що було затверджено Наказом ректора № 828 від 21 грудня 2018 р. (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_828_21.12.2018.pdf). Практична підготовка дозволяє здобути спеціальні (фахові) компетентності, необхідні здобувачу для подальшої професійної діяльності. Нові методичні рекомендації щодо поетапного проходження практики були затверджені на кафедрі реклами та зв'язків з громадськістю у травні 2020 року. Перша за почерговістю двотижнева навчальна практика для 2 курсу здобувачів зазвичай відбувається у Центрах компетенцій (<https://goo.su/4jpl>), інші – як на базах практик, так і почергово на базах та у Центрах компетенцій. Пропозиції роботодавців щодо змісту практичної підготовки здобувачів ОП були враховані і практика реалізується за чотирма тематичними напрямками діяльності: реклама і PR в бізнесі; реклама і PR в гуманітарній сфері; реклама і PR в державних установах; реклама і PR в політичній галузі. На кафедрі спеціально розроблявся алгоритм щодо узгодження цих практик з інтересами баз практики та максимально ефективною підготовкою здобувачів за кожним із різновидів практик. Програмою практики (<https://goo.su/4JPj>) передбачено, що здобувачам на 4 курсі на практичну підготовку виділено 29 тижнів. Кінцевий продукт практичної підготовки – інтегрований проект за однією з двох спеціалізацій здобувача, – digital продакшн чи сучасні event практики (<https://goo.su/4jPb>; <https://goo.su/4jPc>) Така модель практичної підготовки за ОП тлумачиться ЗВО як експериментальна та забезпечує можливість здобувачеві, переходячи з бази на базу практики, пізнати процес діяльності у всіх чотирьох заявлених сферах майбутньої роботи (<https://goo.su/4jPG>). ЕГ були продемонстровані такі інтегровані проекти здобувачів (<https://goo.su/4JPF>), а роботодавці відзначали реалізовану модель практичної підготовки як позитивну та високоефективну. Під час практики здобувач щотижня надає звіт керівнику, який коригує завдання на наступний період (<https://goo.su/4jPL>). За свідченнями представників

академічного персоналу ОП, 80% кваліфікаційних робіт здобувачів – це продовження проєктів, що були розпочаті здобувачами на базах практики, у 20% випадків здобувачі обирають інших профіль кваліфікаційної роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Згідно Навчального плану підготовки здобувачів за ОП (<https://goo.su/4jPQ>) на 1 курсі передбачено проходження навчальної дисципліни «Університетські студії», яка включає модулі «Я – студент», «Лідерство – служіння» та «Вступ до журналістики». За свідченнями і здобувачів, і викладачів це дозволяє студентам ЗВО швидко адаптуватись до нових умов та викликів, креативного мислення, свідомого ставлення до себе, свого майбутнього, формувати лідерські якості, цінувати Університет та вчитися служити людям, громаді, державі, що в сукупності спрямовано на набуття здобувачами соціальних навичок. Чітка орієнтація ОП на практичну підготовку здобувачів у Центрах компетенцій (<https://goo.su/4JoP>) також сприяє формуванню навичок презентації даних, креативного мислення, мозкового штурму тощо. Матеріальна-технічна база Інституту журналістики, як пересвідчилась ЕГ, дозволяє це реалізовувати вповні. Зокрема під час зустрічі з академічним персоналом доцент Т. Ю. Белофастова розповіла експертам, що вивчаючи ораторське мистецтво та готуючи промови, здобувачі практикують роботу в команді, отримують навички комунікування, вчать аргументовано висловлюватися (<https://goo.su/4jQB>). Фактично кожна дисципліна ОП передбачає створення проєктів у групах, де студенти комунікують, дискутують та об'єднують зусилля, на чому наголошували здобувачі на зустрічі з ЕГ (<https://goo.su/4jTt>) Роботодавці та керівники практик продемонстрували ЕГ соціальні проєкти здобувачів ОП: «Пробіг під каштанами», комунікаційні проєкти для КМДА щодо гендерних стереотипів, протидії стереотипам на державній службі та правил безпеки в умовах пандемії. На сайті ЗВО здобувачі також мають можливість ознайомитися з уявленнями про соціальні навички та співставити з тим, що має місце в їхньому освітньому процесі (<https://goo.su/4jq8>).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

«Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» регламентує планування навчального навантаження для здобувачів вищої освіти (<https://goo.su/4JTT>); контроль за навчальним навантаженням, співвідношенням аудиторної та самостійної роботи здійснює Центр стандартизації та якості освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://goo.su/4JTT>). Обсяг ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» складає 240 кредитів ЄКТС: 180 кредитів (75%) – нормативні дисципліни та 60 кредитів (25%) – дисципліни за вибором. 34,5 кредитів ЄКТС за ОП відведено на практику. З 60 кредитів ЄКТС вибіркової компоненти 20 кредитів ЄКТС студент вільно обирає як дисципліни з каталогу, а 40 ЄКТС – як блок дисциплін однієї з двох можливих спеціалізацій: «Digital продакшн» (трансформовано у «Реклама та PR у Digital просторі») та «Сучасні Event практики», розрахованих на 2 роки навчання (2 та 3 рік). Максимальне тижневе аудиторне навантаження здобувачів ОП не перевищує 30 годин. Під час спілкуванні з ЕГ і представники студентського самоврядування, і здобувачі ОП наголошували, що їм вистачає часу для самостійної роботи (34%-49% за різними блоками дисциплін Навчального плану за ОП). Аби тримати ситуацію під контролем та розуміти рівень завантаженості здобувачів, ЗВО проводить щорічні загальноуніверситетські опитування, а Центр стандартизації та якості освіти, опрацювавши отримані результати, скеровує їх до відповідних структурних підрозділів для корегування ситуації. Самостійна робота спеціально планується та контролюється викладацьким складом ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОП не передбачає навчання за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства у частині навчального навантаження для першого рівня вищої освіти. Освітні компоненти спрямовані на досягнення ПРН. Чітка структура та відповідність предметній галузі визначає зміст ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю». Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, хоч і в обмеженому варіанті. До позитивних особливостей ОП варто віднести угоди про співпрацю з базами практик, а також різноаспектність практичної підготовки здобувачів за ОП, що зорієнтована у чотирьох напрямках: реклама і PR в бізнесі; реклама і PR в гуманітарній сфері; реклама і PR в державних установах; реклама і PR в політичній галузі. Здобувачі мають можливість командно та одноосібно практикуватись і розробляти реальні проекти у Центрах компетенцій Інституту журналістики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує дещо посилити загальнофахову підготовку здобувачів за рахунок базових фахових дисциплін для формування загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю Обі Журналістика, професійного і усвідомлюваного бачення розвитку галузі соціальних комунікацій, зокрема через введення відповідних модулів у наявні в Навчальному плані дисципліни (до прикладу: в "Теоретичні основи реклами та піар" модуль "Теорія масової комунікації"; в "Психологія та соціологія комунікації" - модуль "Соціальні та масові комунікації"). При цьому варто зважити на кваліфікацію співробітників випускової кафедри та спробувати поглибити загальногуманітарну підготовку здобувачів ОП у сфері політології, мистецтвознавства, державного управління тощо з огляду на їхню практичну підготовку у напрямках реклама і PR в бізнесі; реклама і PR в гуманітарній сфері; реклама і PR в державних установах; реклама і PR в політичній галузі. Варто також розширити можливості здобувачів щодо вибіркової компоненти ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи зазначені сильні та слабкі сторони реалізації ОП, наявні у ЗВО позитивні практики ЕГ у контексті критерію 2 вважає, що ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» демонструє продуктивну діяльність та відповідає за цим Критерієм Рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час детального вивчення офіційного веб-сайту Київського університету імені Бориса Грінченка ЕГ було з'ясовано, що правила прийому до ЗВО є досить зрозумілими та доступними для абітурієнтів. На сайті у блоці «Вступникам» розміщено усю актуальну для абітурієнта інформацію, зокрема і «Правила прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка в 2021 році» (<https://cutt.ly/2kwDFkK>). Цей документ вміщує 10 додатків, в яких зазначена актуальна інформація про спеціальності/спеціалізації, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання; обсяги Квот; перелік конкурсних предметів, вступних іспитів, творчих конкурсів; перелік спеціальностей для прийому на перший, другий, третій курс та для здобуття ступеня магістра; таблиці відповідності середнього балу документа про повну загальну середню освіту та про вищу освіту; перелік особливих досягнень в навчанні, що можуть враховуватись як конкурсний показник для вступу. Дискримінаційних положень виявлено не було. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що вони цілком орієнтуються в правилах прийому до ЗВО. Той факт, за ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» ЗВО щороку має велику конкурсну пропозицію та повністю вибирає ліцензійний обсяг, свідчить, що правила прийому є чіткими і зрозумілими, а в ЗВО ведеться системна профорієнтаційна робота.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Київському університеті імені Бориса Грінченка для вступників на основі повної загальної середньої освіти для спеціальності Обі Журналістика ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» діє перелік трьох конкурсних предметів: обов'язкових – з української мови та історії України і на вибір – іноземної мови, математики, біології, географії, фізики, хімії. Перелік обов'язкових предметів базується на необхідності відповідного рівня знань для засвоєння інформації та опанування спеціальності. Великий перелік вибіркового дисциплін пояснюється керівництвом

Інституту журналістики наданням широких можливостей абітурієнтам щодо вибору ОП для навчання в ЗВО, а також засвідчує, що від кожного майбутнього здобувача очікується здатність логічно мислити та різносторонній розвиток особистості. Щороку перелік сертифікатів для вступу переглядається та погоджується на університетському рівні. Також при вступі враховується середній бал атестату про повну загальну середню освіту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка», яке доступне на офіційному веб-сайті університету (<https://cutt.ly/PkwRUS1>). Правила та процедури визнання результатів академічної мобільності визначаються також «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка», яке також доступне на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/SkwAmwt>) Згідно Положень визнання результатів здійснюється на засіданні випускової кафедри на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Навчальні дисципліни та інші види освітньої діяльності вносяться в індивідуальний навчальний план. Здобувачі ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» мають незначний, але продуктивний, досвід академічної мобільності. Уже в період карантину у формі дистанційної співпраці 7 здобувачів цієї ОП навчалися за інтенсивним модулем Латвійського університету (м. Рига, Латвія, вересень-грудень 2020 р.). Для інформування студентів щодо їхніх можливостей Інститут журналістики, окрім офіційного сайту, використовує інші канали комунікації: Telegram, Instagram та Facebook. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що вони обізнані щодо можливостей академічної мобільності, натомість не надто ними користуються.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зазначено у «Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/dkwPEpW>) Результати навчання, отримані у неформальній освіті, можуть зараховуватися зокрема у рамках дисциплін вільного вибору на основі сертифікатів та за умови відповідної ухвали випускової кафедри. Інформація про зарахування здобувачам результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, доступна для усіх учасників навчального процесу та міститься на сайті Інституту журналістики, де зокрема вказані правила визнання навчання у неформальній освіті, перелік онлайн-платформ неформальної освіти, що рекомендується ЗВО (Prometeus, EdEra, Coursera, edX, FutureLearn, Khan Academy, MIT Open Courseware, Udacity), критерії для перезарахування курсів (<https://cutt.ly/3zuHsRV>). ЕГ з'ясувала, що викладачі ОП перезараховують результати неформальної освіти регулярно, зокрема це стосується онлайн-курсів Prometheus («Нативна реклама», «Основи лобювання», «Політики: як обирати, аби не шкодувати», «Комунікаційні інструменти для побудови репутації» тощо). Проте, це спорадичний досвід, що ще не отримав деталізації та чіткості щодо критеріїв оцінювання і перезарахування курсів, тому цю роботу здійснюють окремі викладачі з власної ініціативи та погодженням з випусковою кафедрою.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими, вони доступні для абітурієнтів на офіційних ресурсах ЗВО, вчасно оприлюднюються для ознайомлення. Правила прийому враховують зміст ОП та надають широкі можливості абітурієнту щодо вибору профілю вищої освіти. Правила та процедури визнання результатів, отриманих в інших закладах освіти, під час академічної мобільності та у процесі неформальної освіти, регулюються відповідними положеннями, з якими можна ознайомитися на офіційному сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує активізувати академічну мобільність здобувачів вищої освіти, а також доопрацювати та деталізувати процедури перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, аби зробити цей процес менш залежним від конкретного викладача та забезпечити здобувачів більш чітким розумінням принципів і правил перезарахування такого індивідуального навчання, сформулювати уявлення про цінність і продуктивність індивідуальної освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У цілому ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» відповідає Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час спілкування НПП, здобувачами ОП, а також завдяки вивченню Навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/navchalno-metodychna-robota.html>) з'ясувалося, що викладання за ОП орієнтоване на колегіальність задля забезпечення формування практичних умінь і навичок здобувачів. Студентоцентризм, який визначено пріоритетом в організації освітнього процесу в ЗВО, згідно «Стратегії (Програми) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018- 2022 роки» (<https://cutt.ly/9kwECWE>), розуміється в межах ОП перш за все як реалізація принципів профорієнтаційної роботи, що сприяє свідомому вибору вступниками цієї ОП, та забезпечення підготовки фахівців-практиків, що володіють широким інструментарієм роботи в галузі реклами та зв'язків з громадськістю. Саме тому ОП реалізує принципи практико-орієнтованого навчання: фахові навички здобуваються у Центрах компетенцій (Центр сучасних комунікацій, Центр мультимедійних технологій, Навчальна лабораторія радіомовлення, Інформаційно-аналітичний центр тощо) (<https://cutt.ly/lkwEEEj>) та відшліфовуються в реальних умовах на базах практик. Використовуються тренінгові форми навчання, прес-конференції, мозковий штурм, кейс-стаді, метод моделювання, що забезпечує академічну свободу НПП. Викладання дисциплін, що формують навички й уміння, затребувані ринком праці (для цього кафедра активно співпрацює з базами практик протягом усіх років навчання за ОП), дає можливість здобувачам активно застосовувати ці навички та активно напрацьовувати практичний досвід; що реалізує логіку студентоцентричного підходу. Також здобувачів ОП стимулюють створювати протягом навчання індивідуальне фахове творче портфоліо з різними видами рекламних та піар-продуктів, яке надалі здобувач може використовувати під час пошуку роботи (<https://cutt.ly/RkiW3Id>; <https://cutt.ly/okmsfER>; <https://cutt.ly/OkEtrbT>). Натомість цією можливістю користуються лише кілька здобувачів ОП. Проте, щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі менш обізнані зі своїми можливостями та мають змогу обирати переважно блоки дисциплін на два роки навчання одразу (2 та 3 курси). Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та представниками студентського самоврядування з'ясувалось, що більшою мірою здобувачі орієнтуються на пропозиції кафедри та Інституту журналістики щодо вибіркової компоненти, проявляючи свободу та активність переважно в організації власного дозвілля, запрошенні відомих гостей для зустрічей зі студентством. Здобувачі також підтвердили можливість вільно обирати базу практики та впливати на тематику кваліфікаційного творчого проекту. Під час карантину 2020/2021 н.р. процес навчання тривав у дистанційному режимі за допомогою програми MOODLE, яка широко використовувалась у ЗВО ще до початку карантинних заходів (<http://e-learning.kubg.edu.ua/>). До дистанційних форм роботи долучена також Наукова бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, вимоги до них визначені «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/PkwRUS1>). Важлива для здобувачів інформація щодо ОП розміщена на сторінці кафедри реклами та зв'язків з громадськістю у розділі «Навчально-методична робота» (<https://cutt.ly/9kwG4pq>). На сайті Інституту журналістики (<https://ij.kubg.edu.ua/>) та сторінці випускової кафедри (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/pro-kafedru.html>), в робочих програмах навчальних дисциплін (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/navchalno-metodychna-robota.html>), в описі ОП, Навчального плану (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/navchalno-metodychna-robota.html>) вміщено доступну й зрозумілу інформацію про структуру та зміст ОП, цілі та ПРН, графік навчального процесу, розклад занять, порядок і критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що отримують пояснення викладачів щодо змісту дисципліни, форм навчання на початку її викладання, а також має місце презентація вибіркового компонента ОП. Викладачі уважно слідкують за тим, аби зміст курсів, форми навчання відповідали запитам ринку праці, оскільки самі мають досвід практичної роботи і постійно радяться щодо змісту навчальної діяльності з профільними роботодавцями. Здобувачі підтвердили, що користуються сайтом ЗВО,

Інституту журналістики та сторінкою випускової кафедри для ознайомлення з поточною офіційною інформацією та розкладом занять.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На зустрічах зі здобувачами та НПП ЕГ переконалась, що під час реалізації ОП має місце виконання творчих завдань до тем нормативних і вибіркових дисциплін, що певною мірою забезпечує поєднання навчання й дослідження. Також здобувачами ОП здійснюється підготовка експертних, моніторингових висновків та пропозицій, що стосуються рекламних і PR-стратегій для громадських організацій, закладів культури, бізнесу, органів державного управління тощо. Поєднання навчання та дослідження на ОП реалізується також у формі підготовки здобувачами наукових проєктів, участі здобувачів у конкурсах наукових робіт, конференціях. Так випусковою кафедрою надано інформацію про наукову активність студентів за 2017-2020 рр.: наукові публікації (О. Воюта, В. Коваль, М. Соколовська, К. Борзаківська); участь у наукових конференціях (О. Воюта, О. Ільїнова, М. Соколовська, О. Личман, Л. Сокол, В. Панфілова); участь у всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (О. Лінкова, А. Щербань); участь у всеукраїнських студентських олімпіадах (2 роботи В. Коваль та І. Ситник; Я. Чепурнова та А. Щербань). Це переважно одні й ті ж здобувачі, чисельність яких невелика у порівнянні з загальною чисельністю контингенту ОП. Аналіз діяльності ЗВО за ОП засвідчив, що наукова компонента, поєднання навчання та дослідження під час реалізації ОП, використовуються не надто активно. Проте, здобувачі ОП беруть участь у конкурсі соціальної реклами «Інший погляд», де здобувають перемоги у різних номінаціях (Одеса, НУ «ОЮА»), а здобувачка К. Борзаківська виграла конкурс на навчання у школі Roger Hatchuel Academy під час Cannes Lions (Канни, Франція, 2019 р). Ця інформація висвітлюється на сторінці кафедри у рубриці «Наукова робота» (<https://cutt.ly/BkwKyZF>). Наукова діяльність, поєднання навчання й дослідження під час реалізації ОП має посилюватись і поглиблюватись, охоплюючи більшу кількість учасників наукової діяльності серед здобувачів, а також шляхом активізації наукових елементів освітнього процесу під час опанування дисциплін Навчального плану, що мають теоретичні і дослідницькі складові.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП кафедри реклами та зв'язків з громадськістю, Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, інших факультетів, що долучені до реалізації ОП, під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що постійно оновлюють програми освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасної практичної діяльності медіагалузі, що також передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>) та «Методичними рекомендаціями з розроблення робочих програм навчальних дисциплін» (<https://tinyurl.com/kubg-grn-rul>). Робочі програми навчальних дисциплін свідчать, що їхні автори регулярно оновлюють методичні матеріали з урахуванням розвитку перш за все профільної галузі, а також наукових досягнень, хоч деякі списки рекомендованої літератури до курсів не містять посилань на праці останніх 5-7 років. Загалом наукова складова діяльності викладачів, задіяних в реалізації ОП, пов'язана з загальною науковою темою Інституту журналістики «Сучасне медіазнавство в освітньому та науковому дискурсах» (грудень 2019 – грудень 2024).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності також має місце у реалізації ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю». Як зазначила проректор з науково-педагогічної та міжнародної Л. М. Гриневич на зустрічі з ЕГ, інтернаціоналізація діяльності належить до пріоритетних стратегічних завдань ЗВО, що знаходить своє підтвердження і в реалізації ОП. Це стосується зокрема міжнародної мобільності, що здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/SkwAmwt>). Для реалізації завдань інтернаціоналізації діяльності в ЗВО створено Науково-дослідну лабораторію інтернаціоналізації вищої освіти (<http://ivo.kubg.edu.ua/>), зокрема щодо впровадження іноземного досвіду в освітній процес, пошуку грантової підтримки наукових та освітніх проєктів. Здобувачі ОП користуються програмами академічної мобільності, зокрема і в період карантину у формі дистанційної співпраці, для опанування нових знань, набуття фахових навичок: 7 здобувачів навчалися за інтенсивним модулем Латвійського університету (м. Рига, Латвія, вересень-грудень 2020 р.). Інтернаціоналізації навчання, викладання та проведення наукових досліджень за ОП сприяє міжнародна наукова активність викладачів. Зокрема доц. І. Ю. Афанасьєв відвідав Стерлінзький університет, (м. Стерлінг, Велика Британія, 2018 р.), де опрацював архів PR-фахівця Сема Блека та оновив зміст курсу «Історія реклами та PR; ст. викл. В. О. Шиян, стипендіат школи Міжнародного фестивалю креативності «Канські леви» (2020 р.), прослухавши курси «Маркетинг-стратегія», «Поведінкова наука для брендів», «Цифровий маркетинг», оновив програми дисциплін «Теорія реклами», «Основи реклами та PR», «Технології виробництва та просування контенту» «Технології виробництва інтернет-реклами»; гарант ОП доц. М. М. Нетреба, доц. С. М. Вернигора, що пройшли міжнародне стажування у трьох університетах Чехії (2019-2020 рр.), удосконалили зміст курсів «Креативні технології», «Теорія

PR», «Копірайтинг». Група співробітників кафедри реклами та зв'язків з громадськістю та Інституту журналістики подали заявку на міжнародні освітні та наукові гранти та чекають на ухвалення рішення (Г. В. Горбенко, М. М. Нетреба, О. В. Курбан, І. Ю. Афанасьєв). Також заявка гаранта ОП М. М. Нетреби здобула перемогу у конкурсі Erasmus+ KA, а Д. Москвич отримала рекомендацію конкурсної комісії ЗВО на навчання у Вільнюському університеті (Литва) за програмою мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми й методи навчання за ОП орієнтовані на здобуття ґрунтовної практичної підготовки, формування розвинених прикладних навичок та вмінь, що затребувані стрімким у своєму розвитку ринком праці у галузі соціальних комунікацій, з чим і пов'язується реалізація студентоцентричного підходу до організації освітньої діяльності. Здобувачам своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. НПП та здобувачі мають певний досвід академічної мобільності та міжнародної співпраці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує активізувати наукову діяльність викладачів та ширше залучати здобувачів до наукової діяльності Інституту журналістики і випускової кафедри. Поєднання навчання й дослідження під час реалізації ОП має посилюватись і поглиблюватись, охоплюючи більшу кількість учасників (зокрема серед здобувачів) та ширші сегменти освітнього процесу (зокрема дисципліни Навчального плану з теоретичним і дослідницьким ухилом).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Діяльність за ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» в цілому відповідає визначеному Критерію. Зрозуміло, що галузь реклами і зв'язків з громадськістю сьогодні є зоною активної наукової рецепції в Україні та світі, чим і викликані побажання ЕГ Гаранту ОП та НПП тримати актуальні наукові пошуки та досягнення у полі постійної прицільної уваги при здійсненні й плануванні освітньої діяльності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Під час експертизи ЕГ з'ясувала, що на ОП використовуються різні форми контролю: письмові тестові контрольні завдання, письмові роботи з відкритими питаннями, підготовка творчих проєктів тощо. Як пояснили представники адміністративних підрозділів ЗВО, для забезпечення неупередженого оцінювання письмових робіт здобувачів, роботи проходять процедуру шифрування та анонімної перевірки. Деякі тестування та модульні контролю відбуваються на платформі MOODLE, через електронні кабінети студентів, де є можливість відслідковувати рівень оригінальності поданих на перевірку робіт. Захисти творчих проєктів, презентаційні виступи проходять у Центрах компетенцій та оцінюються індивідуально. Також в Київському університеті імені Бориса Грінченка впроваджено систему відеофіксації процедури складання іспитів чи проведення модульних контролів для упередження зловживань з боку здобувачів чи викладачів, з чим обидві сторони, як свідчать опитування ЕГ, погоджуються та які вважають ефективними формами контролю якості освітньої діяльності. На сайті Інституту журналістики у розділі «Програми іспитів» опубліковано перелік екзаменів, які виносяться на сесію для кожного року навчання за ОП, та оприлюднено чітку і зрозумілу систему критеріїв оцінювання результатів навчання (<https://cutt.ly/7zuIZiA>). Робочі програми дисциплін ОП також містять критерії оцінювання та форми контрольних заходів. В ЗВО має місце накопичувальна система оцінювання результатів навчання за єдиною 100-бальною шкалою.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів ОП є бакалаврський проєкт – комплекс не менше 5-ти продуктів, який є підсумком як теоретичної, так і практичної складової освітньої діяльності за ОП. Підготовка до кваліфікаційної роботи відбувається під час практики, яку проходять здобувачі на 4 курсі протягом 29 тижнів. Бакалаврський проєкт складається з творчої роботи та її обґрунтування. Ця форма атестації відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. Методичні рекомендації до виконання бакалаврського проєкту знаходяться на сайті Інституту журналістики у розділі «Підсумкова атестація» та є доступними усім здобувачам освітньої програми (<https://cutt.ly/pzuDPpQ>). Є винятки, коли атестацією може бути наукова робота в межах наукової тематики Інституту журналістики, яка повинна мати пошуково-дослідницький характер. Рішення про таку форму атестації приймає випускова кафедра.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів доступні у «Положенні про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/PkwRUS1>). Вище вже йшлося про те, що в ЗВО практикується для забезпечення неупередженого оцінювання письмових робіт здобувачів шифрування та анонімна перевірка таких результатів навчання здобувачів. Також має місце практика відеофіксації процедури складання іспитів чи проведення модульних контролів для упередження зловживань з боку здобувачів чи викладачів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась, що вони орієнтуються у порядку дій щодо оскарження процедури проведення контролю знань і результатів їхнього навчання, але таких випадків на ОП не було зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Принципів академічної доброчесності ЗВО дотримується та шанує як ціннісний орієнтир своєї діяльності. Відповідні стандарти, процедури та відповідальність зазначені у «Кодексі корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf), «Положенні про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_24.01.2020.pdf). Для забезпечення дотримання правил академічної доброчесності здобувачі освіти підписують Декларацію, в якій погоджуються діяти в рамках відповідних правил та з урахуванням принципів доброчесності. Приклад Декларації додано на сторінці акредитаційної справи у відповідь на запит ЕГ. У рамках забезпечення академічної доброчесності в ЗВО надано доступ до безоплатних програм, завдяки яким викладачі можуть перевіряти роботи здобувачів на антиплагіат. Для перевірки робіт, що готуються до публікації, а також кваліфікаційних проєктів Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка використовує програмне забезпечення Unicheck та Strike Plagiarism. У корпусі, де відбувається навчання за ОП, наявні аудиторії, обладнані відеоспостереженням, що унеможливує списування під час виконання аудиторної роботи. Під час розмови зі здобувачами та студентським самоврядуванням ЕГ з'ясувала, що усі студенти знають про відеофіксацію та позитивно ставляться до такої форми контролю. Для популяризації академічної доброчесності в ЗВО діє «Школа академічної доброчесності», яка регулярно проводить тренінги, вебінари, конференції в цієї проблематики. До її діяльності долучене студентське самоврядування та Бібліотека ЗВО. На студентському інтернет-радіо BG, яке створено на базі Інституту журналістики, є радіопрограма про позиції студентів щодо академічної доброчесності (<https://cutt.ly/Tzu9t8t>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони Критерію 5 проявляються у цілеспрямованому і різнобічному забезпеченні дотримання принципів і цінностей академічної доброчесності під час навчання та викладання. В ЗВО практикується підписання здобувачами Декларації академічної доброчесності, має місце практика анонімною перевірки письмових робіт здобувачів з попереднім їх шифруванням, відеофіксація процедури здійснення контрольних заходів у межах навчального процесу для унеможливлення упередженого оцінювання чи зловживання з боку здобувачів і викладачів, реалізується перевірка письмових робіт на антиплагіат, діє просвітницька Школа академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін за Критерієм 5 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Усі підкритерії задовольняють встановлені вимоги, а ЗВО демонструє високий рівень забезпечення якості освіти, реалізує чіткі й прозорі процедури та форми перевірки результатів навчання, впроваджує принципи та цінності академічній доброчесності в усі форми діяльності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Із 27 членів кафедри реклами та зв'язків з громадськістю (частина з яких – сумісники), 2 – професори, 11 – доцентів, 6 – старших викладачів, 8 – викладачів, завідувач кафедри – доктор історичних наук, професор. Натомість лише 4 співробітники мають ступінь кандидата наук із соціальних комунікацій, а також 1 професор (працює за зовнішнім сумісництвом) має ступінь доктора філологічних наук у галузі соціальних комунікацій, 8 співробітників є кандидатами історичних, педагогічних, політичних, юридичних, філологічних наук, інші – не мають наукового ступеня та вченого звання. Аналіз складу академічного персоналу (Таблиця 2, уточнена в межах візиту), що забезпечує реалізацію ОП, дає підстави стверджувати, що НПП мають достатній рівень академічної та професійної кваліфікації в контексті викладання навчальних дисциплін. Відповідність дисциплінам, що викладаються, цільова тематики наукових публікацій має місце в діяльності доц. М. М. Нетреби, проф. Л. М. Новохатька, доц. Г. В. Горбенко, доц. І. Ю. Афанасьєва, доц. Т. Ю. Белофастової, доц. С. М. Вернигори, доц. О. В. Курбана, доц. Г. А. Піскорської, доц. О. І. Стадніченко, ст. викл. Т. І. Ужанської, ст. викл. Л. О. Варченко-Троценко та ін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів відбувається відповідно до вимог та регламентується «Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників» (<https://tinyurl.com/kubg-contest>), а також відповідно до оголошеного конкурсу, про який повідомляється на офіційному сайті ЗВО на сторінці «Відділ кадрів – Оголошення» (<https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/viddil-kadriv/oholoshennia.html#%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81-%D0%BD%D0%Bo-%D0%B7%D0%Bo%D0%BC%D1%96%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B2%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%Bo%D0%B4>). Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою. Як і було заявлено у Відомостях про СО, обговорення кандидатур на відповідній кафедрі може передбачати також рекомендацію проведення претендентом відкритого заняття, після чого надається мотивований висновок щодо професійних якостей кожного претендента на посаду. Рішення про рекомендацію ухвалюються кафедрою через процедуру таємного голосування, де до уваги беруться показники фахової і наукової підготовки, досвід роботи, а також рейтинг викладача за результатами щорічного конкурсу «Лідер року», оцінка здобувачів в опитуванні «Викладач очима студентів», рівень трудової дисципліни, публікаційна активність тощо. Як на особливості забезпечення ОП слід вказати на таке: частина НПП має солідний досвід діяльності в галузі реклами та зв'язків з громадськістю, що дає можливість забезпечення здобувачів фаховою практичною підготовкою (доц. І. Ю. Афанасьєв, доц. О. О. Морозова, ст. викл. Т. І. Ужанська, ст. викл. В. О. Шиян, ст. викл. З. В. Шевчук, ст. викл. І. В. Кузнецова, ст. викл. Р. Я. Ратушний). Це сприяє формуванню власної навчальної, практично зорієнтованої, традиції у межах ОП, а також зближенню інтересів і професійних настанов викладачів, здобувачів та роботодавців.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці під час зустрічі з ЕГ наголосили на своїй тісній співпраці з ОП, кафедрою реклами та зв'язків з громадськістю, Інститутом журналістики. У процесі аналізу було підтверджено їхню обізнаність щодо принципів організації освітнього процесу на ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю», а також участі в забезпеченні здобувачів базами практик для проведення системної фахової роботи, здійснення творчих і моніторингових проєктів, особливо для 4 курсу здобувачів, які тривалий час (29 тижнів) перебувають на базах практик роботодавців, з якими ЗВО має угоди про співпрацю (33 підприємств та організацій). Роботодавці під час розмови з ЕГ підкреслили, що регулярно надають свої рекомендації кафедрі щодо практичної підготовки здобувачів на ОП, оптимізують та удосконалюють організацію практики, урізноманітнюють завдання практик та вдячні ЗВО за співпрацю і глибоку фахову практичну підготовку здобувачів, що стажуються на їхніх базах. Як зазначило керівництво Інституту журналістики та НПП під час зустрічі з ЕГ, представники роботодавців обов'язково включаються до складу ЕК, що передбачено «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/9kwBraT>). На захистах бакалаврських проєктів були присутні роботодавці (Т. Л. Весна, І. М. Кармелюк, Ю. В. Крикунов). Роботодавці регулярно залучаються до проведення гостьових лекцій, майстер-класів з фаху «реклами та зв'язки з громадськістю», про що можна дізнатися на сторінці кафедри у рубриці «Події» (<https://cutt.ly/CkwKswU>). Протягом 2020 року було проведено два заходи щодо обговорення змін до ОП онлайн-форум з роботодавцями (березень) та робоча онлайн-зустріч з роботодавцями (грудень), про що опубліковано детальні звіти на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/wkbV1y8>; <https://cutt.ly/lkcb4Ne>), а основні рекомендації форуму обговорено на засіданні кафедри (протокол № 10 від 27.03.2020 р.). Спілкування ЕГ з роботодавцями довело їх постійну залученість до реалізації освітнього процесу в межах практичної підготовки на ОП, а позиції роботодавців враховуються для покращення ОП, зокрема введення дисциплін і курсів, що вимагаються ринком праці та будуть затребуваними під час подальшого працевлаштування здобувачів ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У складі випускової кафедри реклами та зв'язків з громадськістю працюють професіонали-практики у галузі соціальних комунікацій, зокрема і реклами та зв'язків з громадськістю (доц. І. Ю. Афанасьєв, доц. О. О. Морозова, ст. викл. Т. І. Ужанська, ст. викл. В. О. Шиян, ст. викл. З. В. Шевчук, ст. викл. І. В. Кузнєцова, ст. викл. Р. Я. Ратушний). Також на ОП практикується проведення гостьових лекцій, майстер-класів з професіоналами-практиками, що дозволяє надавати здобувачам актуальну інформацію щодо стану справ на ринку праці, збагатити їхній професійний світогляд сучасними стратегіями використання рекламних та PR-інструментів, а також баченням поступу України на сучасному етапі розвитку світу. Ці заходи висвітлюються на електронній сторінці кафедри у рубриці «Події» (<https://cutt.ly/VkiRW7B>) та у соціальних мережах. З лекціями перед здобувачами ОП виступали: Денис Богуш – віце-президент Української PR-Ліги, офіційний представник Міжнародної асоціації зі зв'язків з громадськістю (IPRA) в Україні, президент PR-агенції Bohush Communications; Геннадій Радченко – віце-президент Національної телерадіокомпанії України, екс-директор з корпоративної комунікації компанії Nestle в Україні; Артем Біденко – експерт з маркетингових і політичних комунікацій, співзасновник рекламних агенцій «Реґіон Медіа», «Прана», «Рубі Консалтинг»; Анна Тульєва – продюсерка digital-напрямку «UA» – Культура Суспільного мовлення»; Карина Борзаківська – випусниця ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю», менеджерка із комунікацій та партнерств Асоціації креативних індустрій України та офіційного представництва фестивалю Cannes Lions в Україні та ін. ЗВО та Інститут журналістики прагне залучати до реалізації ОП провідних фахівців галузі, експертів, які співпрацюють з кафедрою реклами та зв'язків з громадськістю як сумісники над підготовкою здобувачів, будучи представниками постійних партнерів ЗВО, К. Баранова, керівниця управління інформаційного забезпечення та доступу до публічної інформації КМДА; Т. Гузенко, керівниця управління з питань гендерної рівності КМДА; А. Степаненко, головний консультант пресслужби Апарату Верховної Ради України.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО реалізує постійну систему підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/CkwBOhp>). Для щойно працевлаштованих викладачів проводяться адаптаційні тренінги (<https://cutt.ly/ekwBHKQ>). НПП мають раз на 5 років проходити фахове стажування в інших ЗВО, серед яких Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Маріупольський державний університет, Національна академія мистецтв України та ін. Стимулює професійне зростання викладачів щорічне рейтингове оцінювання «Лідер року» («Положення про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних і наукових працівників університету «Лідер року» <https://cutt.ly/RkwBo1W>; загальноуніверситетський рейтинг викладачів за 2020 рік <http://eportfolio.kubg.edu.ua/rating/list/7>), де враховано усі професійні здобутки НПП (науково-дослідна та міжнародна діяльність, професійний розвиток, викладацька діяльність), а також оцінювання здобувачами рівня викладацької майстерності у форматі анонімного опитування «Викладач очима студентів». ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації викладачів через їхню участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових і науково-методичних конференціях, очних та онлайн семінарах, тренінгах, майстер-класах. Протягом 2017-2020 рр. НПП ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» підвищували кваліфікацію, що відображено в Е-портфоліо викладачів (М. М. Нетреба, В. О. Шиян, Є. В. Селюх).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності співробітників, що передбачено п.2.2. «Стратегії (програми) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр.» (<https://tinyurl.com/kubg-strat>). Основною формою накопичення інформації про діяльність викладача є електронна система «Е-портфоліо» (<http://eportfolio.kubg.edu.ua>), завдяки якій забезпечується уніфіковане, прозоре та об'єктивне оцінювання досягнень викладачів, хоч вільного доступу до нього немає. Результати рейтингування використовуються для матеріального та морального заохочення працівників, де передбачено: оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка, нагрудним знаком «За служіння Університету» відповідно до «Положення про відзнаки Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://tinyurl.com/kubg-vidznaky>). У ЗВО передбачено преміювання, стимулювання творчої праці та саморозвитку викладачів, про що повідомили працівники адміністративних підрозділів ЗВО та НПП під час зустрічі з ЕГ. Згідно законодавства України працівники ЗВО можуть бути представлені до відзначення державними і відомчими нагородами, а також в Київському університеті імені Бориса Грінченка діє «Положення про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://tinyurl.com/kubg-prem>), а також «Порядок преміювання працівників Університету за публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та WoS» (<https://tinyurl.com/kubg-pr-swos>, <https://tinyurl.com/kubg-pr-swos-n>). Також з метою підвищення мотивації до професійного зростання та задля демонстрації підтримки НПП, що продуктивно поєднують інноваційний рівень викладання з активною науковою роботою, ЗВО щорічно проводить конкурс на здобуття премії імені Б. Грінченка, переможці якого нагороджуються дипломами та преміями (<https://tinyurl.com/kubg-Grinch>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кваліфікація НПП, задіяних для реалізації ОП, в цілому є достатньою. На ОП, окрім науково-педагогічних працівників різного профілю та академічної підготовки, викладають професіонали-практики, що мають прикладний досвід діяльності за фахом «реклама і зв'язки з громадськістю». Роботодавці охоче і систематично залучаються до освітнього процесу як на постійній основі (забезпечення бази практик, викладання за сумісництвом), так і у формі разових акцій (гостьові лекції, майстер-класи, участь у роботі ЕК). Прозора процедура конкурсного відбору працює в ЗВО, як і реалізується система підвищення кваліфікації НПП та викладацької майстерності. Розроблено й задокументовано варіанти заохочення, преміювання, стимулювання професійного розвитку співробітників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» та діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію з певними побажаннями щодо підвищення рівня наукової компетентності викладачів у галузі соціальних комунікацій, до яких належить реклама та зв'язки з громадськістю. У деяких випадках академічна та професійна кваліфікація викладачів частково відповідає цілям та ПРН, а публікації або частково відповідають змісту ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю», або датовані періодом 5-7-річної давнини, або мають переважно навчально-методичне спрямування, що дає підстави рекомендувати кафедри посилити діяльність щодо підвищення рівня кваліфікації викладачів, задіяних для реалізації ОП, в аспекті теоретичної підготовки у галузі реклами та зв'язків з громадськістю, проведення наукових досліджень у сфері соціальних комунікацій поряд з науковими пошуками у галузі права, філології, історії, політології, посилення профільної публікаційної активності. ЕГ вважає, що кафедра має потенціал щодо підвищення рівня академічної та професійної кваліфікації НПП у сфері соціальних комунікацій. Зазначений недолік можна усунути протягом короткого періоду шляхом підвищення публікаційної активності НПП, участі у наукових форумах різного рівня, планування наукового зростання через здобуття наукових ступенів та вчених звань.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Діяльність за Критерієм 6 в цілому відповідає встановленим вимогам. ЕГ рекомендує активніше використовувати науковий потенціал НПП для підвищення рівня академічної та наукової галузевої кваліфікації, поживавивши науково-дослідну діяльність випускової кафедри, збільшуючи кількість наукових публікацій за профілем дисциплін, що викладаються, зокрема у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що матеріально-технічні ресурси ЗВО та Інституту журналістики вповні забезпечують досягнення цілей та ПРН за ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю». На базі Інституту журналістики діють Центри компетенцій: Центр мультимедійних технологій, який обладнано комп'ютерним парком, круглим столом для засідань, мультимедійними засобами; Інформаційно-аналітичний центр, який має подібне оснащення; Навчально-виробнича майстерня тележурналістики «А-студія», в якій працюють монтажні станції, звуковий та режисерський пульти, радіостудія, професійна світлова техніка, камери, штативи та мікрофони; Прес-центр з корпоративним оформленням; Навчально-виробнича майстерня «Грінченко-інформ»; Центр сучасних комунікацій з системою онлайн трансляцій, трьома екранами, аудіосистемою зі стаціонарними мікрофонами, рухомими камерами, Навчальна лабораторія радіомовлення, яка виступає базою практики для студентів-радійників. Також для здобувачів працює Наукова бібліотека ЗВО, яка налічує лекційну зону на 30 місць, зону коворкінгу зі звукоізоляцією та сучасний сканер для оцифрування даних. Здобувачі мають вільний доступ до цих ресурсів, аби здобувати та удосконалювати практичні навички і вміння. У кожному з цих підрозділів працює фаховий персонал, що допомагає вповні опанувати технічні та інформаційні можливості, надані в межах підготовки за ОП. Роботодавці під час бесіди з ЕГ підкреслювали, що особливо зацікавлені у співпраці з цією ОП та її здобувачами, адже вони практикуються на новітніх приладах, устаткуванні, програмному забезпеченні, через що, прийшовши у професію, не матимуть проблем в роботі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та викладачі у межах ОП мають вільний доступ до усіх ресурсів, які надає Інститут журналістики. Взяти обладнання для виконання завдання або скористатися програмним забезпеченням можна за попереднім запитом, що фіксується у спеціальному журналі, який заповнюється керівником відповідного Центру. Увесь навчальний корпус, де проводяться заняття за ОП, забезпечений доступом до інтернету. Комп'ютерний парк Інституту журналістики має ліцензоване програмне забезпечення: Adobe Photoshop, Adobe Lightroom, Adobe Illustrator, Adobe InDesign, Adobe After Effects, Adobe Premiere. Для створення радіомовлення кафедра забезпечена програмами: Audacity, Sound Forge Audio Studio 13 - Academic EDU & GOV, Sound Empire, Adobe Audition CC. Також у доступі для здобувачів програми Grass Valley Edius Pro EDIUS Pro 9 та Google Analytics. Бібліотека закладу нараховує 216 тис. примірників книжкового фонду, понад 130 періодичних фахових видань передплачуються як українською, так і іноземними мовами. Бібліотека має електронний каталог, тут є можливість бронювати літературу, робити замовлення на доставку книг чи закупівлю нових надходжень. Здобувачі активно користуються можливостями Бібліотеки під час карантину, яка також має доступи до баз EBSCO, ScienceDirect, Springer Link, електронної колекції підручників центру учбової літератури, електронного архіву LIBRARIA, онлайн-сервісу нормативних документів БУДСТАНДАРТ Online. Бібліотека забезпечує здобувачів і співробітників ЗВО тематичним підбором списків літератури, здійснює перевірку матеріалів на антиплагіат через програму Unicheck. Для працівників та студентів ця послуга безкоштовна. Користуючись матеріально-технічними та інфраструктурними можливостями ЗВО, здобувачі ОП беруть участь у різноманітних конкурсах, творчих проектах, серед яких – запис аудіотворів для аудіокнигарні українських класиків; виготовлення серії продуктів соціальної реклами для Департаменту охорони здоров'я КМДА про вибір сімейного лікаря тощо. Усі здобувачі за потреби забезпечуються гуртожитком на весь період навчання.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час онлайн екскурсії корпусами ЗВО ЕГ переконалась, що аудиторії охайні, затишні й безпечні, а Інститут журналістики дотримується процедур охорони праці та безпеки діяльності, передбачених чинним законодавством. Також на базі Київського університету імені Бориса Грінченка діє соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/AxelRBc>). Метою її діяльності є психологічна підтримка, захист психологічного здоров'я й соціального благополуччя здобувачів освіти і співробітників. На офіційному сайті університету та сайті Інституту журналістики розміщено інформацію щодо годин роботи служби, контакти співробітників, що надають консультації (<https://cutt.ly/UhexDHn>; <https://cutt.ly/RxhexvCT>). У корпусі, де навчаються здобувачі ОП, є басейн, спортивні зали, їдальня та місця для відпочинку, що робить перебування в ЗВО зручним, комфортним та таким, що всебічно розвиває молоду людину. Потреби та інтереси здобувачів відслідковуються через періодичне опитування, до якого залучається студентське самоврядування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Київський університет імені Бориса Грінченка забезпечує повсякчасну інформаційну, консультативну та ін. підтримку здобувачів ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю». Інформація щодо освітнього процесу та організаційних аспектів навчання міститься на сайті Інституту журналістики у розділі «Інформація – Студентам» (<https://cutt.ly/pztd2Gh>) та сайті ЗВО у розділі «Інформація – Студентам» (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/novini/podiji.html>). Інформація щодо академічної мобільності, запланованих заходів, нових актуальних подій, наявних вакансій публікується на сайтах ЗВО та Інституту журналістики, а також офіційних сторінках Інституту у соціальних мережах Instagram, Telegram, Facebook, на що вказували здобувачі під час зустрічі з ЕГ як на зручну форму комунікації. Консультативну, психологічну та соціальну підтримку здобувачі можуть отримати від навчально-методичного центру соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів, Студентського парламенту ЗВО та соціально-психологічної служби Інституту людини. Контактні дані цих служб розміщені на офіційній веб-сторінці Інституту журналістики (<https://cutt.ly/LztkkSz>). а також абітурієнтів, з якими проводиться цілеспрямована профорієнтаційна робота Інститут журналістики, випускова кафедра та ЗВО загалом також займаються системною профорієнтаційною роботою та щороку вибирають увесь ліцензійний обсяг контингенту здобувачів за ОП. Зокрема це спеціальні заходи «Перший раз в пар-клас», а також практика проведення 2 рази на тиждень дня відкритих дверей для зацікавлених у навчанні осіб за попередньою заявкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП немає студентів з особливими освітніми потребами, проте корпус, в якому навчаються здобувачі, облаштований усім необхідним для забезпечення якісного навчання усіх категорій здобувачів. Під час онлайн екскурсії корпусом ЕГ переконалась, що будівля обладнана пандусами та ліфтами, що так важливо для комфортного навчання осіб з особливими освітніми потребами. Також у ЗВО діє Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю. У ньому є комп'ютери, обладнані синтезаторами мови, портативний дисплей Брайля, портативний відеозбільшувач, настільний принтер шрифту Брайля. Саме через ці технічні засоби Київський університет імені Бориса Грінченка надає можливості здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується «Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки» (<https://cutt.ly/AkrO4Jf>). Також в Київському університеті імені Бориса Грінченка діє Комісія з етики, яка розглядає скарги, надіслані на її електронну скриньку або через лист-звернення на ім'я ректора. Під час розмови з представниками студентського самоврядування ЕГ пересвідчилась, що до складу Комісії з етики входять як студенти, так і викладачі. Конкретні прояви дискримінації або конфліктні ситуації, до вирішення яких була залучена Комісія з етики, у діяльності за ОП наразі відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Суттєвою перевагою реалізації освітньої діяльності за ОП є потужна матеріально-технічна база, яка широко використовується для практичної підготовки здобувачів, постійний безкоштовний доступ до інформаційних і програмних ресурсів ЗВО, інфраструктурної бази, що створює комфортне і продуктивне середовище для навчання здобувачів. Позитивною практикою є робота Комісії з етики, до складу якої включено представників студентства, що опікується врегулюванням потенційно можливих конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін не виявлено. Детальний аналіз підкритеріїв засвідчує, що освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси за ОП перебувають на високому рівні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП за всіма підкритеріями демонструє зразковий характер, що дозволяє ЕГ встановити рівень відповідності А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Вивчивши документи, оприлюднені на офіційних сайтах ЗВО та Інституту журналістики, відомості про СО, ознайомившись з додатково наданою Гарантом ОП документацією, поспілкувавшись з усіма зацікавленими сторонами (стейкхолдерами), ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має напрацьовані процедури розроблення, моніторингу та перегляду освітньої програми. «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм» затверджені наказом ректора №206 від 29 березня 2018 року (<https://goo.su/4JTU>). У «Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр.» у переліку завдань (п.4.2) зазначено «залучити роботодавців до створення, реалізації, оцінювання ОП та результатів навчання здобувачів освіти» (<https://goo.su/4jtV>). Як стало відомо ЕГ зі спілкування з академічним персоналом, проектна група, що розробляла ОП, промоніторила програми відповідного профілю вищих навчальних закладів України та університетів Європи, країн Азії, Канади та США. Як повідомила доц. Т. І. Ужанська, узагальнена інформація була представлена роботодавцям, і вже в процесі обговорень на засіданнях профільної кафедри та Ради роботодавців іноземний досвід викладання реклами та зв'язків з громадськістю узагальнили та адаптували до українських реалій і можливостей ЗВО. У 2017 році при формуванні цілей і ПРН ОП та у Навчальному плані з ініціативи Гаранта ОП М. М. Нетреби було запроваджено спеціалізацію digital на основі детального вивчення досвіду університету Жирони (Іспанія) (протокол засідання кафедри №6 від 24.01.2017 р.). Як свідчить протокол засідання Ради роботодавців від квітня 2020 року, в ОП переглянуто та уточнено ПРН відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 Журналістика (протокол №2 від 10.04.2020 р.). У грудні 2020 р. було враховано побажання стейкхолдерів щодо включення до Навчального плану дисципліни «Креативні технології», а також дисципліни «Ком'юніті менеджмент» як відображення вимог часу. Наразі триває процес обговорення нового проекту ОП, який розміщено на сайті Інституту журналістики у розділі «Інформація – Обговорення освітніх програм» включно з проектом Навчального плану та графіком етапів проходження та затвердження ОП (<https://ij.kubg.edu.ua/informatsiya/obhovorennia-osvitnikh-prohram/pershni-bakalavrskiy-riven-vyshchoi-osvity.html#osvitno-profesiina-prohrama-reklama-i-zviazky-z-hromadskisti-spetsialnosti-061-zhurnalistyka-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-vyshchoi-osvity-proiekt>). Остаточне завершення цього процесу заплановано на вересень 2021 року, коли Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка нова ОП буде введена в дію.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустріч ЕГ зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування засвідчила, що вони поінформовані про зміст ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю». Здобувачі орієнтуються у структурі Навчального процесу, ознайомлені з дисциплінами, які пропонує ОП як вибіркові, усвідомлюють, які компетентності дає можливість здобути ОП. Здобувачі також мають можливість оприлюднювати своє ставлення до реалізації ОП через формування рейтингу викладачів по завершенню вивчення навчальної дисципліни в анонімному анкетуванні «Викладач очима студентів» та оцінюючи за сімома категоріями якість викладання та людські якості викладача. За результатами опитування формується оцінка викладацької роботи. Рейтинг опубліковано на сайті університету (http://rg.kubg.edu.ua/registry/teacher_students_rating), а його результати розглядають на засіданнях кафедр та Вченої ради ЗВО, враховують при проведенні конкурсів та преміюванні викладачів. І здобувачі, і викладачі під час спілкування з ЕГ трактували таку практику як позитивну в контексті забезпечення якості освіти. Представники студради позитивними аспектами забезпечення якості освіти вважають наявність відеофіксації під час іспитів та шифрування письмових робіт під час екзаменаційної сесії. Представники студентського самоврядування повідомили ЕГ, що в форматі Google-опитування здобувачі можуть визначати лекторів на майстер-класи, вебінари, відкриті лекції. Проте, такі заходи відбуваються поза Навчальним планом. Такі ініціативи, зі слів здобувачів, вітаються Інститутом журналістики і свідчать про взаємну комунікацію адміністрації та студентства. Учасники зустрічі повідомили ЕГ, що до ОП, яка акредитується, пропозицій не вносили, оскільки своїм пріоритетом вважають організацію дозвілля студентів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Як з'ясувала ЕГ, кафедра реклами та зв'язків з громадськістю має системний налагоджений зв'язок з профільними роботодавцями. Він, зокрема, актуалізується через Раду роботодавців, діяльність якої регламентується «Положенням про Раду роботодавців Київського університету імені Бориса Грінченка» (затверджене наказом ректора № 794 від 17 грудня 2020 р. (<https://goo.su/4Jtv>)). Розпорядженням директора Інституту журналістики (№120/1 від 11 листопада 2019 р.) було створено Раду роботодавців Інституту журналістики, обрано голову ради К. К. Кузнєцова, голову правління ГО «Асоціація креативних індустрій України», утворено секцію Ради роботодавців для ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю», складено план роботи на 2020 рік, – ці документи були надані ЕГ. Члени цієї секції долучаються до співпраці з випусковою кафедрою у різних форматах. Під час бесід зі стейкхолдерами ЕГ довідалася про участь роботодавців у гостьових лекціях, майстер-класах, організації екскурсій, рецензуванні курсових та кваліфікаційних робіт, участь в екзаменаційних комісіях та засіданнях кафедри, online форумах, супроводі практики та відгуках про її проходження здобувачем вищої освіти. Ці ініціативи кафедри відображені на сайті Інституту журналістики у рубриці «Про Інститут – Рада роботодавців» (<https://goo.su/4JtV>). Роботодавці підтвердили це ЕГ під час зустрічі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За ОП, що акредитується, ще не було випускників. ЗВО веде моніторинг працевлаштування випускників зусиллями Науково-методичного центру стандартизації та якості освіти. Відділ практики та працевлаштування зазначеного центру збирає всю інформацію про кар'єрний шлях через анкетування у рубриці «Випускникам» на офіційному сайті ЗВО (<https://goo.su/4JTV>). Як свідчать результати моніторингу, кар'єрні траєкторії випускників часто пов'язані з підрозділами КМДА, на баланс якого перебуває ЗВО. На сторінці Інституту журналістики представлено рубрику «Про Інститут – Успішні студенти і випускники» (<https://goo.su/4jtW>). За інформацією директора Інституту журналістики Г. В. Горбенко, щороку першу лекцію для першокурсників проводить успішний випускник Інституту, що, на думку викладацького складу, мотивує здобувачів до навчання та розвитку фахових компетенцій. Випускники випускової кафедри стають гостьовими лекторами на курсах спеціалізації, про що Інститут журналістики інформує на офіційному сайті у рубриці «Про Інститут – Новини – Події» (<https://ij.kubg.edu.ua/pro-instytut/news/podiji.html>). Як з'ясувала ЕГ, сприяння працевлаштуванню здобувачів та моніторинг їхньої кар'єри відбувається постійно, зокрема у співпраці з Центром зайнятості м. Києва організуються Ярмарки вакансій. Студенту на офіційному сайті ЗВО пропонують заповнити анкету для працевлаштування за фахом (<https://goo.su/4jTw>), а також оновлюють перелік вакансій для здобувачів освіти (<https://goo.su/4jtx>). Працевлаштовані здобувачі мають можливість запропонувати випусковій кафедрі своє місце роботи як базу для проходження практики здобувача за ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В Київському університеті імені Бориса Грінченка наказом ректора № 206 від 29.03.2018 року затверджено «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм та критеріїв самооцінки діяльності працівників кафедри» (<https://goo.su/4Oeb>). У ЗВО питаннями реалізації ОП та навчальних планів займаються проєктні групи та групи забезпечення спеціальності, які сформовані з науково-педагогічних працівників кафедр, що розробляють, започатковують, реалізують та оновлюють освітню діяльність за ОП. Проєктна група є учасником системи внутрішнього забезпечення якості освіти, й усі ініціативи щодо змін обґрунтовує саме вона. Погоджує їх Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти (<https://goo.su/4oEN>) та подає на затвердження Вченій Раді університету (<https://goo.su/4OeO>). Зміни до ОП, що акредитується, були затверджені рішенням Вченої Ради Інституту журналістики 14 квітня 2020 року, протокол №6 (<https://goo.su/4oEp>) і введені в дію з 1 вересня 2020 року. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що проводилося кілька опитувань через google-форму та on-line зустрічі з Гарантом ОП. Отримані результати щодо рівня задоволеності навчанням на ОП та щодо запровадження нових дисциплін обговорювали на засіданнях кафедри, про що свідчать протоколи засідань, а також дані опитувань, опубліковані на сайті Інституту журналістики (<https://goo.su/4oEq>). Як свідчать результати, 87 % опитаних підтвердили високий рівень задоволеності, 10 % вказали про середній рівень, а 3% - низький. За результатами анонімного опитування здобувачів «Викладач очима студентів» формується рейтинг викладачів Інституту журналістики та ЗВО (<https://goo.su/4oex>). Здобувачі оцінюють рівень викладання дисципліни, методи викладання, етичність викладача тощо. Середній бал щодо задоволення рівнем викладання за ОП – 4,68 (<https://goo.su/4oeX>). У ЗВО за цим опитуванням визначають переможців у конкурсі «Лідер року». У ході спілкування з причетними до реалізації ОП представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що суттєвих недоліків та скарг, на які виникла б необхідність реагувати, не було виявлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки ОП акредитується вперше, зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, немає. Представники академічного персоналу випускової кафедри під час зустрічі з ЕГ зазначали, що окрім результатів акредитаційної експертизи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти також орієнтуватимуться на результати обговорення та пропозиції щодо нового проєкту ОП, який буде введено в дію з вересня 2021 року.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У Київському університеті імені Бориса Грінченка з 2010 року працює Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти (<https://goo.su/4Jtx>). Керівник центру під час зустрічі з ЕГ розповіла, що окрім опитування «Викладач очима студентів», яке свідчить про задоволення здобувачами рівнем викладання за різними ОП, центр проводить загальноуніверситетське соціологічне опитування щодо організації та забезпечення освітнього процесу. Оскільки ЗВО на нинішньому етапі свого розвитку завершує реалізацію Нової освітньої стратегії, що була сфокусована на практичній зорієнтованості навчання (за цією моделлю були побудовані всі ОП бакалаврського рівня, зокрема й та, яка акредитується), анкетування тепер проходять студенти 3 і 4 курсів. Загальні результати зазвичай обговорюються на засіданнях ректорату, Вченої ради та передаються на випускові кафедри. Оскільки в Київському університеті імені Бориса Грінченка діє 109 ОП, опитування щодо змісту конкретної ОП та побажань здобувачів проводять структурні підрозділи ЗВО. Щодо програми, яка акредитується, Гарантом ОП було проведено online обговорення зі здобувачами вищої освіти їхньої позиції та побажань. Щодо рівня задоволеності конкретними формами навчання, критеріями та системою оцінювання здобутих знань у системі Е-навчання на навчальній платформі MOODLE ЗВО розміщені електронні навчальні курси, в яких відображені критерії оцінювання, а після завершення вивчення кожної дисципліни серед здобувачів проводяться опитування щодо організації освітньої діяльності, зручності, доступності курсу та прозорості оцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Інститут журналістики та випускова кафедра послідовно дотримуються визначених ЗВО процедур щодо затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Налагоджено зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти через їхню участь у розширених засіданнях кафедри, де обговорюються відповідні питання, через анонімне опитування «Викладач очима студентів» тощо. Роботодавці через Раду роботодавців та виробничу практику, яку здобувачі проходять безпосередньо в їхніх структурах, долучені до моніторингу ОП. Має місце позитивна практика не лише відстеження кар'єрної траєкторії випускників попередніх років навчання, а також працевлаштованих здобувачів, але й сприяння їхньому працевлаштуванню через оприлюднення актуальної інформації на сайті Інституту журналістики. ЕГ пересвідчилась у наявності внутрішніх механізмів забезпечення та контролю якості освіти. Доречною видається також організація роботи в ЗВО Центру стандартизації та якості освіти та проведення анонімного анкетування здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час спілкування з представниками студентського самоврядування ЕГ довідалась, що здобувачі вищої освіти не вважають за потрібне вносити свої пропозиції до ОП, а пріоритетом своєї діяльності вважають соціальні проєкти, дозвілля студентства та гостьові лекції. У «Методичних рекомендаціях з розроблення освітніх програм» не зазначено здобувачів вищої освіти серед розробників ОП, хоча кафедра реклами та зв'язків з громадськістю залучала їх до обговорення, запрошуючи на розширені засідання кафедри і проводячи онлайн-дискусії. ЕГ рекомендує активізувати вплив здобувачів на зміст і періодичний перегляд ОП, популяризувати у їхньому середовищі через органи студентського самоврядування важливість такого впливу на ОП, та внести відповідні зміни у методичну документацію щодо розроблення освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на те, що серед учасників освітнього процесу сформована культура якості освіти; наявні структури, механізми та документація, які її формують; здобувачі, роботодавці та випускники долучені до моніторингу ОП, в

чому ЕГ пересвідчилась у процесі роботи; а помічені недоліки є некритичними та можуть бути усунуті в найкоротші терміни, ЕГ вважає, що за Критерієм 8 можна встановити рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема це «Статут Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/RkrPihd>), «Правила внутрішнього розпорядку» (<https://cutt.ly/ZkwNmVm>), «Кодекс корпоративної культури Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/YkwXfm9>), «Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/PkwRUS1>), «Положення про кафедру» (<https://cutt.ly/bkrP4Nn>) тощо. Ці та інші нормативні документи оприлюднені на офіційному сайті ЗВО у розділі «Ресурси – Нормативні документи» (<https://kubg.edu.ua/resursi/dokumenty.html>), що полегшує їх пошук та систематизує нормативну базу ЗВО, з якою можна ознайомитись онлайн. Деякі із вищезазначених документів оновлювались у 2020 році («Положення про організацію освітнього процесу»), деякі затверджені без змін у 2017 році («Положення про кафедру»), у 2015 році («Статут Київського університету імені Бориса Грінченка»), у 2013 році («Правила внутрішнього розпорядку»). «Кодекс корпоративної культури» не містить даних щодо затвердження. Зазначені правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, відомі усім сторонам освітньої діяльності, які свідомо керуються ними у процесі реалізації ОП, про що зазначали під час зустрічей з ЕГ здобувачі, НПП, роботодавці, стейкхолдери.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Триває первинна акредитація ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» в Київському університеті імені Бориса Грінченка, освітня діяльність за якою була розпочата у 2017 році у зв'язку з прийняттям в ЗВО Нової освітньої стратегії та створення умов для практико-орієнтованого навчання, тож перегляду ОП ще не було (підготовка фахівців з реклами і зв'язків з громадськістю в Київському університеті імені Бориса Грінченка триває з 2012 року). Протягом 2018-2020 рр. певні зміни і доповнення до ОП вносилися з урахуванням побажань роботодавців, які підтвердили це під час інтерв'ю, а також за вимогами затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Нову редакцію ОП розміщено у рубриці «Інформація – Обговорення освітніх програм» (<https://cutt.ly/EknBwGs>) на офіційному сайті Інституту журналістики, де представлено проект ОП, проект Навчального плану, вказано корпоративну пошту гаранта ОП для надсилання зауважень і пропозицій зацікавленими сторонами, а також оприлюднено графік етапів затвердження змін до ОП на 2020-2021 рр. Проект ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» проходить обговорення (з 27.03.20 р. по 9.04.21 р.) з різними групами стейкхолдерів (викладачі, роботодавці, бази практик, здобувачі, випускники), що фіксується у протоколах засідання випускової кафедри та протоколах Вченої ради Інституту журналістики. Конкретні зауваження та пропозиції наразі не оприлюднено. Факт збору даних свідчить, що процес громадського обговорення ОП триває, але більша публічність може зробити його ефективнішим.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Опис ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» за 2017 р., англomовна версія ОП, опис ОП зі змінами 2020 р., навчальний план розміщені на офіційному сайті Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/bakalavr.html#%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D1%96-%D0%B7%D0%B2-%D1%8F%D0%B7%D0%BA%D0%B8-%D0%B7-%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E>), <https://cutt.ly/vkrAuCk>) та на сайті Інституту журналістики, зокрема на сторінці випускової кафедри реклами та зв'язків з громадськістю, де також розміщені робочі програми дисциплін (<https://ij.kubg.edu.ua/struktura/kafedry/2016-06-23-13-41-34/navchalno-metodychna-robota.html>). Тож усі охочі мають змогу ознайомитись зі змістом ОП, її цілями, компетентностями, ПРН, переліком освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі процедури, які унормовують права й обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Офіційний сайт ЗВО, сайт Інституту журналістики та електронна сторінка випускової кафедри є доступними і зручними для користування, містять інформацію про ОП, Навчальний план, новий проєкт ОП, новий проєкт Навчального плану та робочі програми усіх дисциплін за профілем ОП. Також ЗВО та випускова кафедра цілком відкриті до обговорення нового проєкту ОП та інформують про етапи його проходження й затвердження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує додати на офіційному сайті ЗВО та Інституту журналістики інформацію щодо пропозицій та зауважень до нового проєкту ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю», які вже запропоновано.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» першого (бакалаврського) рівня та діяльність за цією програмою вповні відповідають Критерію 9 на Рівні А, демонструючи відкритість та зацікавленість щодо обговорення майбутньої реалізації ОП, що акредитується.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Підстави для відмови в акредитації відсутні. Під час роботи експертної групи жодних перешкод, утисків, відмови від співпраці не зафіксовано, протиправні та недобросовісні дії не провадилися. ЗВО максимально сприяв конструктивній роботі ЕГ, вчасно надавав інформацію та документи на запит, демонстрував доброзичливість та відкритість у спілкуванні.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

A

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	A
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванова Олена Андріївна

Члени експертної групи

Дворянин Парасковія Ярославівна

Кривогуз Анастасія Андріївна